

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

เรื่อง

ความหมายและลักษณะ

ของคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

ผู้สอน ครูวิชุดา กลิ่นจางล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายและลักษณะของ
คำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของคำที่มีความหมายเปรียบเทียบได้
๒. อธิบายลักษณะของคำที่มีความหมายเปรียบเทียบได้
๓. สามารถใช้คำที่มีความหมายเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง

ใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้

เรื่อง คำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

ดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำเปรียบเทียบกับคำหลายความหมาย

คำเปรียบเทียบกับ คือ คำประสมที่มี
ความหมายเปรียบเทียบ มักจะใช้พูดและเป็นที่
เข้าใจกันโดยทั่วไป เช่น

ตัวอย่าง

ตาขาว

หมายถึง แสดงอาการขลาดกลัว

ตัวอย่างประโยค พี่ไม่มีจริงหรือ อย่าตาขาวไปเลย

คำเปรียบเทียบกับคำหลายความหมาย

คำที่มีหลายความหมาย คือ คำที่ต้องใช้บริบท (ข้อความแวดล้อม) เข้าไปประกอบจึงจะมีความหมายตรงตามจุดประสงค์ หากกล่าวขึ้นมาโดด ๆ จะมีความหมายหลายอย่าง ไม่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน

คำเปรียบเทียบกับคำหลายความหมาย

คนกลาง

หมายถึง

- ก. คนที่นั่งระหว่างกลางโดยคนอื่น ๆ นั่งขนานข้าง
- ข. ลูกคนที่อยู่ในลำดับกลางระหว่างพี่กับน้อง
- ค. ผู้ถือความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
เมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น
- ง. ผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย
- จ. ผู้ทำการค้าระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค

ตัวอย่างการใช้บริบท

๑. คุณสมชัยหรือคนกลางนั่นเอง นั่งอยู่ระหว่าง

คุณสมคิดกับคุณสุดา

(ความหมายเป็นไปตามข้อ ก)

ก. คนที่นั่งระหว่างกลางโดยคนอื่น ๆ นั่งขวาบข้าง

ตัวอย่างการใช้บริบท

๒. โฉ้ย ชาวบ้านแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งไม่ยอมให้มีการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน อีกฝ่ายสนับสนุน คงต้องหา คนกลาง มาแก้ปัญหาแล้ว

(ความหมายเป็นไปตามข้อ ง)

ง. ผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย

ตัวอย่างการใช้บริบท

๓. คนกรุงเทพฯซื้อข้าวสารราคาแพงขึ้น ๆ แต่ชาวชนาก็
ยังยากจนเหมือนเดิม รวยแต่คนกลางนั่นแหละ

(ความหมายเป็นไปตามข้อ จ)

จ. ผู้ทำการค้าระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค

คำเปรียบเทียบกับคำหลายความหมาย

ทางผ่าน

- หมายถึง
- ก. ที่สำหรับไปมาให้ลุล่วงสู่จุดใดจุดหนึ่ง
 - ข. บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือ
จุดสะพาน เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

ตัวอย่างการใช้บริบท

๑. จะไปเล่นน้ำที่พัทยา เธอจะใช้ตัวจังหวัดชลบุรีเป็น

ทางผ่านหรือเปล่า

(ความหมายเป็นไปตามข้อ ก)

ก. ที่สำหรับไปมาให้ลุล่วงสู่จุดใดจุดหนึ่ง

ตัวอย่างการใช้บริบท

๒. บริษัทเล็ก ๆ อย่างเรา ไม่มีพนักงานคนไหนทำงาน
อยู่นาน ๆ หรอก เขาก็ใช้เป็นทางผ่านเพื่อไปทำงานใน
บริษัทใหญ่ ๆ กันทั้งนั้น

(ความหมายเป็นไปตามข้อ ข)

ข. บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือจุดสะพาน
เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

การอ่านตีความคำเปรียบเทียบและคำที่มีความหมายหลายนัย

ผู้อ่านควรจะอ่านข้อความหรือเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากที่สุดในข้อความหรือเรื่องราวต่าง ๆ บางครั้งเราจะพบคำเปรียบเทียบและคำที่มีความหมายหลายความหมาย ดังนั้น จึงควรศึกษาค้นคว้าความหมายของคำเหล่านั้น

ตัวอย่าง

ผู้ใหญ่บ้านมองเห็นน้ำซึดเขียวของลูกบ้านก่อนถาม
ว่า “แกแน่ใจนะว่า ดินแอม ขึ้นบ้านแก ไม่ใช่ขโมย
ของไปขายเอง แล้วบอกเมียว่าถูกขโมย”

ตัวอย่าง

“โอ้ ผู้ใหญ่ ฉันจะไปโกหกทำไม ฉันมัน
โศคร้ายจริง ๆ วันก่อนเข้าไปในตลาดต้นโดน
มือขาว ล้วงกระเป๋าเสื้อหยิบตั้งค์ค่ากับข้าวไปอีก”

ตัวอย่าง

“เออ ๆ แก่ไปรดน้ำมนต์บ้างก็ดีนะ”
ผู้ใหญ่วัยบ้านสรุปอย่างอ่อนใจ

ตัวอย่าง

ตีนแมว เป็นคำเปรียบเทียบ

หมายถึง ผู้ร้ายที่ย่องเบายิ่งกว่าแมว

มือกา เป็นคำเปรียบเทียบ

หมายถึง ผู้ร้ายที่หยิบหรือล้วงของของ
ผู้อื่นได้แนบเนียนราวกับมือทาด้วยกา

กิจกรรมมาแล้ว

นักเรียนทำกิจกรรม

“เพลงดังฟังสบาย”

กติกา นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๕-๖ คน จากนั้น ให้แต่ละกลุ่มค้นหา คำที่มีความหมายเปรียบเทียบกับพบในเพลง พร้อมจดบันทึก ใส่สมุด

designed by freepik

กิจกรรม

เพลงดังฟังสบาย

เพลงประกอบ รมสีเทา – วัชราวลี พลัส Cover จาก เอ-อีฟ โดย Phadhachannel

ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=aoLE_nOZ3gg

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง คำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำที่มีความหมายเปรียบเทียบจากเรื่อง
ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา พร้อมอธิบายความหมาย

ใบงานเรื่อง คำเปรียบเทียบ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง คำที่มีความหมายเปรียบเทียบ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำที่มีความหมายเปรียบเทียบจากเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา พร้อมอธิบายความหมาย

๑

ความหมาย

.....
.....
.....

๒

ความหมาย

.....
.....
.....

๓

ความหมาย

.....
.....
.....

๔

ความหมาย

.....
.....
.....

๕

ความหมาย

.....
.....
.....

ใบงาน เรื่อง คำที่มี ความหมายเปรียบเทียบ

สรุปความรู้

ความหมายและลักษณะของ
คำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

บทเรียนครั้งต่อไป

วรรณคดีประวัติศาสตร์

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑